

Doctor te *Calcutta* en TH. HORSFIELD, te *Londen*. De Derde Klasse mogt tot medelid aanwinnen den Heer G. J. ROOIJENS, Hoogleraar in de Godgeleerdheid aan de Doorluchtige School te *Amsterdam*, tot geassocieerde den Heer F. CREUZER, Hoogleraar te *Heidelberg*, en tot korrespondenten de Heeren P. HOFSTEDE DE GROOT, Hoogleraar in de Godgeleerdheid te *Groningen*, J. M. PARDESSUS, Hoogleraar te *Parijs* en C. J. A. MITTERMAIER, Hoogleraar te *Heidelberg*. Weest welkom Geëerden! die onder de nieuwgekozenen het eerst onze Algemeene Vergadering bijwoont, wij bevelen U de eer onzer Stichting aan, wij rekenen op uwe ijverige medewerking. Dit zij vooral tot U gerigt, die de plaats van ontvallen Leden vervult, van wien de Klassen verzachting en vergoeding van geleden verliezen hopen mogen.

Die verliezen toch zijn zwaar en vele. Elke der Klassen heeft één of meer harer Leden te betreuren; Leden, die haar, de Wetenschappen en het Vaderland tot steun en sieraad verstrekten; de sombere lijst der ontvallen klimt tot een tiental op, onder welke zeven Leden en drie Korrespondenten behooren. Zoo zien wij ons van zelve gebragt tot den treurigen pligt, om aan de nagedachtenis van hen, die in het verloopen Instituuts-jaar door den dood uit ons midden zijn weggerukt, eenige oogenblikken toe te wijden.

Op den 29sten Augustus 1838 overleed de Heer JOHANNES BUYS, die sedert 1830 Lid, en sedert 1835 rustend Lid was der Eerste Klasse. De achtingswaardige man, die zijn werkzaam leven, behalve aan zijne beroepspligten, grootendeels besteed had aan de verbreiding van natuurkundige kennis onder het opkomend geslacht en de lagere volksklasse, is misschien juist daarom eerst later in aanmerking gekomen bij onze Inrigting, welke eene hoogere bestemming heeft; ten gevolge echter van 's mans hooge jaren en alras opvolgende ongesteldheid, die geenen wetenschappelijken arbeid toeliet, mogt de Klasse van zijnen ijver geene bijzondere diensten of vruchten erlangen. Zijne levensgeschiedenis is arm aan merkwaardige voorvallen, maar rijk in de blijken van zijn vurigen ijver, rustelooze werkzaamheid, nederigheid en welwillendheid. Geboren van ouders uit den burgerstand, als knaapje om zijn ongewonen leerlust reeds met onderscheiding be-

bejegend, door aanzienlijke vrienden zijns vaders in staat gesteld, om meerdere kundigheden te verzamelen, door den geleerden BENJAMIN BOSMA in de beginselen der strikte wetenschappen onderwezen, werd hij door de omstandigheden genoodzaakt, met opgeving van zijnen wensch, om aan eene Hoogeschool zijne vorderingen te vervolgen, zich in handelsbetrekkingen te begeven. Zijne vlijt, aan zijn beroep besteed, werd inmiddels met voorspoed, zijn huwelijk met vele telgen gezegend, te midden van welken hij op 74jarigen leeftijd ontsliep.

Door zijn geheele leven bleef hij de Natuurkunde in zijne tusschenuren met den ijver van den waren liefhebber beoefenen. Hij was de opvolger van AENEAE in het Lectoraat der Maatschappij *Felix Meritis*, en onderwees aldaar, gedurende het vierde van eene eeuw, de gronden zijner lievelingswetenschap aan eene schaar van jongelingen uit den aanzienlijken stand. Niet zelden onderhield hij daarenboven de Leden der Maatschappij door opzettelijke voorlezingen over natuurkundige onderwerpen. Zijn *natuurkundig schoolboek*, eene bekroonde prijsvraag, verbreidde den roem van zijnen naam tot in het kleinste stadje van ons vaderland, genoot de eer van vijf ruime oplagen, en is nog, hoezeer niet meer beantwoordende aan den toestand der wetenschap of het verbeterd onderwijs, bij gemis van een waardigen opvolger, de toevlugt van velen. Zijne *gronden der natuurkunde* zullen het *schoolboek*, waaruit zij getrokken en in een minder omslagtigen vorm gebragt zijn, waarschijnlijk nog overleven. Zijne *volksnatuurkunde*, voornamelijk ter bestrijding van bijgeloof bij de geringe volksklasse bestemd, zijne verhandeling *over het schadelijke en onzedelijke van het horoskooptrekken* verwierven algemeen lof. Zijne ijverige bestrijding der wonderen van het dierlijk magnetismus, deed in hem de geoorloofde twijfelzucht van den waren natuurkundigen uitkomen, en zijne beschrijving, opmerking en verklaring van de merkwaardige Echo te *Muiderberg* toonde, dat hij ook voor zuiver wetenschappelijke navorschingen smaak en aanleg had. De Haarlemsche Maatschappij van Wetenschappen, het provinciaal Utrechtsch Genootschap, het Bataafsche Genootschap van proefondervindelijke wijsbegeerte te *Rotterdam*, het hoofdbestuur der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, vereerden hem met het Lidmaatschap, de Maatschappij van weldadigheid en het wiskundig Genootschap: een onver-

moeide arbeid komt alles te boven, met het honorair Lidmaatschap, Zijne Majesteit, onze geëerbiedigde Koning, versierde hem met de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Op den 22sten Mei leed de Eerste Klasse een ander gevoelig verlies in haar waardig medelid C. ALEWIJN. Niet zonder aandoening spreek ik zijnen naam uit, die, wanneer het der Voorzienigheid had behaagd, thans het woord zou voeren, dien ik door persoonlijken omgang leerde hoogschatten, dien ik met innig leedgevoel allengs het graf zag te ontmoeten treden.

Gesproten uit een aanzienlijk Amsterdamsch geslacht, werd hij bestemd, om aan eene Hoogeschool zijne opvoeding te voltooijen. Gedurende drie jaren bevestigde hij zich aan de Akademie te *Göttingen*, en vervolgens gedurende een gelijk tijdvak aan de Utrechtsche Universiteit op de strikte wetenschappen. Eene akademische verhandeling *over de spiraallijnen*, gedurende zijn verblijf te *Göttingen* in het licht gegeven, getuigt van zijne vorderingen in de Wiskunde. Zijne dissertatie *over de wijze, om de snelheid van den stroom in rivieren te bepalen*, deed hem kennen als ijverig en zorgvuldig, om zijne verworvene wiskundige bekwaamheid op gewigtige vraagstukken ten algemeenen nutte toe te passen. De vriendschap van den Hoogleraar VAN BEECK CALKOEN, aan wien hij de eerste verhandeling opdroeg, onder wien hij de tweede verdedigde, en den titel van Meester in de vrije kunsten en Doctor der Wijsbegeerte verwierf, versierde zijn akademie-leven. Hij was echter door het lot niet bestemd voor enkele bespiegeling en wetenschappelijke navorsching. In 1812 werd hij met andere aanzienlijke jongelingen bij de zoogenaamde *Gardes d'Honneur* ingelijfd, en overschreed de vaderlandsche grenzen. In het begin van 1814 bekwam hij zijn ontslag, en keerde naar het vaderland terug, waar inmiddels de geliefde telg van het huis van Oranje als Souvereine Vorst was gehuldigd. Hij bood onmiddellijk zijne dienst aan als Officier der *Genie*, en ontving op den 1sten Februarij eene aanstelling als tweede Luitenant-Ingenieur. Hij aanvaardde welras de dienst, en begon dezelve bij de insluiting van *Naarden*, onder den Generaal KRAYENHOFF. Hij klom nog in hetzelfde jaar op tot eersten Luitenant, in 1807 tot tweeden Kapitein-

in 1822 tot eersten Kapitein-Ingenieur, en verkreeg in April 1832, op zijn verzoek, onbepaald verlof, en in zoo verre ontslag uit de werkelijke dienst. Omstreeks hetzelfde tijdstip aanvaardde hij den post van Kommissaris der publieke werken te *Amsterdam*, welken hij tot aan zijnen dood toe heeft bekleed.

Gedurende het achttienjarig tijdvak van zijne militaire loopbaan heeft hij uitgemunt door eene gelukkige vereeniging van theoretische kundigheden en praktische bekwaamheid. De bouw der Belgische vestingen deed zijne talenten ontwikkelen en te voorschijn komen. In 1816 werd hij naar *Namen* verplaatst, en nam daar een zeer werkzaam aandeel aan de constructie der gewigtige vestingwerken dezer belangrijke sterke plaats. Zoo groote onderscheiding mogt hij zich daar gedurende eene driejarige werkzaamheid, hoewel in ondergeschikten rang, verwerven, dat, na verloop van hetzelfde, aan hem, eenen der jongste Kapiteins van het korps Ingenieurs, de moeilijke en veelomvattende taak werd opgedragen, om van het onversterkte *Dendermonde* eene geheel nieuwe vesting te vormen. Hij heeft dezelve met de meeste goedkeuring volbragt, en werd door onzen geëerbiedigten Koning in 1831, ofschoon de vrucht van zijnen arbeid toen reeds, door de tijdsomstandigheden, voor het Vaderland verloren was gegaan, deswege met de orde van den Nederlandschen Leeuw versierd. Men roemt onder de door hem volvoerde werken eene vernuftig gebouwde brug tot de citadel van *Namen* behoorende, welke over eene groote diepte, bij insgelijks aanmerkelijke lengte, zonder steunselen van onderen aangebragt, is uitgestrekt; de groote sluis, welke, bij *Dendermonde* dwars door de *Schelde* gelegd, dien stroom, aan belangrijke rijzing en daling door vloed en ebbe onderworpen, geheel kan afdammen, wanneer de verdediging van *Dendermonde*, die op een stelsel van overstromingen berust, zulks vereischt; de kruidmagazijnen, terzelfder plaatse aangelegd en door ALEWIJN doelmatiger ingerigt, zoo ter bewaring van buskruid in vochtige plaatsen, als tot het voorkomen van gevarren. Voegt hierbij de vernuftige vinding der sluis-koppeldeuren, het projekt eener nieuwe soort van wipbrug, dat van een groot kanaal door *Oost-Vlaanderen*, waarvan de uitvoering door de staatkundige gebeurtenissen achterwege gebleven is, en andere meer.